

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szög minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm-ként 6 fillér-
többeszi közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen heten ki nt
kétszer: csütörtökön és pénteken.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomató és könyvkötő intézete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489 sz.

Hétszáz percentes pótdadó.

(—gh). Keressük, találgatjuk amaz oko-
kat, melyek székely népünket kivándorlásra
ösztönzik, sőt — bizvást mondhatjuk —
kényszerítik. Orvos-szereket is találunk;
gyógyítgatjuk a sebeket s végtelenül csodá-
lkozunk igen sokszor, hogy a ragály
mégis terjed. Akár hányszor még a haza-
fiatlanság vádjával is megbélyegezzük szé-
kely testvéreinket, amiért elhagyják e vér-
rel áztatott szent földet, melyen: élni és
halni kell.

Másfelől pedig mély szomorúság ér-
zete lakozik szivünkben. Szinte sirni sze-
retnénk a szülőföldről egyenkint és cso-
portosan távozókkal. Nem az bánt ben-
nünket, hogy merre veszik utjokat, hanem az,
hogy fecské, daru módjára itt hagyják fész-
küket, otthonukat s igen sokan többé meg
sem látják és láthatják az édes anya-
földet...

Arról is meggyőződünk nem egyszer,
hogy legtöbben csak a végszükség idején,
ittthon reményt vesztve távoznak idegen
országba. S hogy hova-tovább emelkedik a
szám, egészen biztos jele a szaporodó nyo-
morúságnak.

Nem festettünk, mert nem szokásunk
rémképekkel előhozakodni és a közvéle-
ményt félrevezetni. De viszont a meglevő

sanyaru helyzet mindenkori föltárását, bün-
nek tartanók elmulasztani épen az illetékes
körök jóindulatu felvilágosítása és székely
népünk itthon való megélhetése szem-
pontjából.

Az elszomorító példáért nem kell
messze menjünk. Itt van többek között a
szomszédban Szentkirály község, hol a jó-
indulatu vezető férfiak számadatokkal bizonyít-
ják, hogy az elmúlt évben is a lakosság minden
egyed-egy adókorona után nem kevesebb, mint
hétszáz percentes pótdádot fizetett.

E községet különösen egyik fő-fontos-
ságu intézménye: az elemi iskola második
tanítója fizetésének méltánytalan rendezése
terheli legjobban, mert a tandíjból fedezett
tanítói fizetés épen a szűkebb anyagi viszonyok
közt levő szegény embereket, kiknek
3—4 gyermeket kell iskolába járatniok:
2—300 százalékos pótdáddal sújtja. Ezért
az iskola és szülők között folytonos harc
és ebből kifolyólag a népnevelés terén ki-
számíthatatlan hátrány van.

Maga a községi pótdadó 55 százalék,
a közbirtokossági pótdadó 190 százalék s az
egyházi adó is több, mint 100 százalék, az
utadó meg több gyermekes családnál
mintegy 50 százalék. Tehát summa sum-
marum kitesz 700 százalékot.

Hasonló, sőt — mondhatnók — még

ádatlanabb állapotok is vannak a székely
községekben, ahol 80—90, sőt 100 száza-
lékos községi pótdadó is gyakran előfordul
— a fönnebb részletezett különböző adó-
nemeken kívül.

Ilyen és ezekhez hasonló állapotok
mellett, nincs miért csodálkozunk a nép
eladósodása, tönkremenetele és kivándor-
lása fölött.

Épen azért, mert eddig — ugyyszólva
— csak külsőleg vizsgáltuk népünk bajait
és felületesnek látszik — bár így is elismer-
jük, széles körre kiterjedt — mentő munkánk,
ohajtandó volna, hogy az illetékes körök
figyelme a nép belső életére is kiterjedjen.
E célból elsőrendű szükség lenne az ösz-
szes székely községek lakosságának köz-
terheit és teherviselő képességét részle-
tesen megállapítani.

Ekkor és csak így lehet gyökeresen
segíteni a bajokon akár a regále-jognak
korlátozott visszabocsátásával, vagy pedig
az egyes községek vagyoni helyzetéhez
mért állandó jövedelmű alapok megterem-
tésével.

Ajánljuk ezen — szerény nézetünk
szerint — igen fontos kérdés mielőbbi tanul-
mányozását a székelyföldi miniszteri ki-
rendeltség és az illetékes körök szives
figyelmébe.

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGÁJA.

Tükördarabok.

(Krüger és népe életéből.)

— Összeszedette: Fülei Sz. Lajos. —

Krüger Pál, Transvaal-köztársaság elnöke,
elvesztett hazájától messze, önkéntes száműzetés-
ben halt meg 1904. július 14-én. Szabadság-
szerető szívének lángja a szabad Svájc földjén,
Clarens-ben aludt ki. A nyolcvan éves pátriárka
halálos ágyán azt kívánta, hogy Transvaalban
maradt s időközben elhunyt neje hamvai mellé
temessék. *Mint a lapokból értesülünk, most szál-
lítják végleges nyugalóhelyére.*

A mártirok glóriás fényében állt Krüger
alakja, mikor az angol tulerő a boer nép kezé-
ből kicsavarta a fegyvert és megadta magát.
Csak ő, a köztársaság elnöke tiltakozott mind-
addig, míg a sirba hanyatlott. Vele a boer nép
szabadság harca végképen lezáródott.

Ez az ősz pátriárka népének minden tulaj-
donságát egymagában egyesítette. Nagy, erős
hitével folytonos tüzből tudta tartani a boerok
haza- és szabadságszeretét, hősies lelkesedését,
melyhez hasonló alig találunk a világtörténe-
lemben.

*Krüger népét s az emberiséget a Bibliából
oly eredményre tanította, hogy máj csak ez által is
biztosítva van örök emléke, mely nemzetével
együtt — minden tragikus sorsa mellett is —
tisztán és dicsően áll a história előtt s egy fen-
sleges eposzeia szárnyán emelkedik föl a világ
nagyjai közé.*

Temetése utolsó aktusánál még egyszer
lobot vet a boer lelkek lángja, újra fölhangzik a

farmerek, a kunyhók sohaja s aztán csend
lesz...

Krüger és népe életéből egy-egy *tükör-
darabot* szedtem össze. Minden ékesszólásnál ért-
hetőbben mondják el ezek, *hogy milyen csodálatos
erényeket tud teremteni.* A tükördarabokból oktatva
ragyog felénk az ideálok fensége...

I. Krüger, a tizenhatéves hős. A boerok sok-
szor mondták, hogy Krüger nem is diplomáciai
talentuma miatt választották meg elnöküknek,
hanem bátorsága miatt, mely Transvaalban szinte
közmondásos. Egy napon Krüger, aki akkor
még tizenhatéves fiatal legény volt, atyja kiküldte
a mezőre, hogy egy pár ökröt hazahajtson. Vele
küldte hugát is és lelkére kötötte, hogy jól vi-
gyázzon a gyermekre. Amikor hazafelé döcögött
az ökrös szekér, hirtelen egy párduc ugrott
elébe, az ökrök megbokrosodtak, a szekér fel-
fordult és a kis leány kiesett belőle. Az ifju
Krüger Pál fejevével, ahogy volt, rávetette
magát a párducra és saját vérző sebeivel nem
törődve, addig fojtogatta, míg hörögve a földre
rogyott. Aztán nyugodtan folytatta az utját és
haza érve, úgy lépett az atyja elé, mintha semmi
sem történt volna.

II. Az ifju Krüger és öreg anyóka. Krüger
mindig nagyon szeretett lovagolni. Mikor egy-
szer házasságának első évében kilovagolt, talál-
kozott egy öreg anyókéval, aki fakőteget cipelt a
hátán. A deli fiatal embernek megcsépett a szíve,
amint látta, hogy az öreg asszony alig tud van
szorogni, odaugrott melleje és felemelte őt ma-
gához a nyeregbe. Mikor hazaértek, az anyóka
hálálkodva szólt:

— Az Isten áldjon meg fiam, a jóságodért.

Tudom, hogy a te hely-dben kevés ember tette
volna meg ezt a szivességet.

— Ha fiatalabb lettél volna, — mondta
Krüger — én sem tettem volna meg.

Az öreg asszony csodálkozva kérdezte:

— Nem-e? Pedig akkor sem haraptam
volna le a füledet.

Krüger mosolyogva felelt:

— Azt magamtól is tudom. De leharapta
volna a fülemet ez a hölgy itt — és fiatal ne-
jére mutatott Krüger, aki türelmetlenül várako-
zott már férjére házuk küszöbén.

III. Krüger és a ballet hölgyek. Krüger egy
alkalommal Londonban volt. Egyik ismerőse el-
vitte őt egy ballet bemutató előadására. Az első
felvonás után így szólt az angol:

— Ugy-e szépek, üdék az angol ballet-
táncosnók? Nemde szeretetreméltók?

— Arcukon a festék, kétségtelenül szép —
felelte Krüger. De annak a nőnek, aki otthon
most is reám gondol, a cipőjét is többre becstü-
löm, mint ezeket itt együttvéve.

IV. Krüger mint békebiró. Ismeretes, hogy
Krüger elnök itéletében a boer nép feltétlenül
megbizott mindig és épp ezért nagyon gyakran
szerepelt békebiró gyanánt. Egy alkalommal két
pörösködő boer, akiknek közös birtokuk volt és
a földet kétfelé akarták osztani, itéletet kért
Krügeről, hogy melyik kapja a birtok egyik és
melyik a másik felét. Az elnök házának eresze
alatt, pipájából felhőket fujva, fogadta a két
vitázó felet, meghallgatva őket, azután így szólt
az egyikhez:

— Te a birtokot, a te felfogásod szerint
osztod majd két részre. A másik felé fordult:

Az egyenes adók kivetése. Lukács László pénzügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatósági közigazgatási bizottságokhoz, valamint az összes pénzügyigazgatóságokhoz az egyenes adók legközelebbi háromévi kivetése tárgyában, Elrendeli itt a miniszter az állami egyenes adók 1905., 1906. és 1907. évi kivetésére vonatkozó előmunkálatokat, az adókötelezettek és adótárgyak összeírását, az egyenes adónemek kirovására szükséges bevallások benyújtását és gyűjtését, egyéb kivetési adatok beszerzését, valamint ezek alapján az egyenes adók kivetésének fogantatását. A körrendelet a legnagyobb részletességgel sorolja föl a hatóságok teendőit s az adóközönség mihez tartására vonatkozó összes intézkedéseket. A terjedelmes körrendelet továbbá pontonként megállapítja a községi és városi tisztviselőknek az adókivetési előmunkálatok és az adókivetés körül való teendőit is.

Szemle.

Az angol-orosz konfliktus utolsó hullámai is elsimulnak lassankint s ismét csendes lesz a tenger a Britt partok körül, hacsak újra fel nem szántja a pihenő hullámokat az északi szél. Port-Arthur körül pedig épen most készül legnagyobb erejét kifejteni a halált és pusztulást lehelő orkán. A figyelmes japánok ugyanis szeretett mikádójuknak a napokban bekövetkező születés napján nem kisebb ajándékot akarnak lábái elé helyezni, mint a meghódolt Port-Arthurt, ami ha valósul, mindenesetre királyi ajándék lesz.

Gruby dr., a magyar származású francia orvos, a ki néhány évvel ezelőtt halt meg, nagyon különös dolgokat rendelt előkelő pácienseinek. Mindenekelőtt a betegek fantáziáját igyekezett foglalkoztatni, a mennyiben a legegyszerűbb utasításokat mindenféle furcsasággal annyira kiférfázta, hogy titokzatos bűvészi formuláknak látszottak. Egy gazdag hipochondernek azt tanácsolta, hogy minden reggel házában négykézláb mászson végig a négy emelet lépcsőin, aki aztán olyan ügyességre tett szert a négykézláb mászásban, hogy fellephetett volna varietében. A hipochondriából azonban alaposan kigyógyult, mert kora reggel nem heverhetett az ágyban, sőt gondolatokat szöve: hiszen mászkálnia kellett. — Egy előkelő urnak, kinek hatalmas pocakja volt, Gruby dr. azt a tanácsot adta, hogy nap-nap után járkáljon olyan utcákon, ahol éppen köveznek és órákosszat szedje föl, majd tegye vissza a köveket. Az ur néhány hétig szörnyen izzadt, de pocakja eltűnt. — Egy színész, aki soványodni akart, Gruby dr. utasítására mindennap reggel öt órakor a vásárcsarnokba ment és marhahúst vásárolt. Aztán gyalog hazament és két konyhában a miket

több szoba választott el egymástól, levest főzött. A színész nyolc óráig egyik konyhából a másikba futkosott, hogy lefölvözze a levest. Nyolc órakor koldusok érkeztek, a kik reggelinek kapták a finom husleveset. Néhány hét múlva a színész annyira lesoványodott, hogy most már hízaló kurára lett volna szüksége.

Párisban a Chams-Elysées egyik előkelő palotájából megszökött egy tarka tollazatu papagáj. Megjelenése a nyílt utcáson nagy feltűnést keltett. Az utca gyerkőci nyomban utána vetették magukat és csakhamar egész sereg gamin üldözte rikoltozva. A csődületre megjelent a rendőrség is. A tarka tollu madár erre jónak látta fölmenekülni egy fának a kopasz ágára. A suhancok megszállták a fa környékét s rövid tanácskozás után egyik fiatal társukat egy csirkefogót küldtek támadásra. Az ellenség azonban vitézül viselkedett erődített helyén és akkorát vágott a támadó arcába, hogy majd leszédült a fáról. Némi tanácskozás után egy másik csirkefogó vette át a támadást; a madár azonban vele is elbánt és akkorát csipett a fü orrán, hogy az bőgve menekült a fa környékéről. Most már a fegyveres hatalom is közbelépett. Egy rendőr rászólt a csöcselék hadra, hogy oszoljék, azzal a papagáj után kapott. A madár már ekkor nagyon dühös volt; a támadás elől most sem hátrált meg, hanem a rendőr arcának esett és olyan alaposan összevagdosta azt, hogy az vérző sebekkel volt kénytelen visszavonulni. Hosszu és izgalmas incidensekkel bővelkedő ellenállás után sikerült csak a papagájot lefűlelni. Mint értelmes gonosztevőt a rendőrségre vitték s ott őrzik most, a míg gazdáján megvehetik majd áldozatainak fájdalomdíját...

Mulatságos tárgyalás folyt le a minap egy párisi bíróság előtt. Popin-Portial asszony bepörölte Duclos ismert csemegekereskedőt, a ki állítólag macskát adott el neki nyulért. A tárgyaláson, a melyen mint szakértő egy állatorvos is jelen volt, Duclos ezekkel a szavakkal támadt az asszonyra: — Mindenütt rágalmazott engem asszonyom. Azt a mesét terjeszti vevőim között, hogy macskát árulok nyulért, úgy hogy senki sem fog nálam vásárolni. Ezennel bepörölöm 500 frank kártérítésért. Popin asszony a bíróhoz fordult. Arra hivatkozott, hogy az állatorvos is bizonyította, hogy a Duclos által eladott állat csontjai macskacsontok. — Ki bizonyítja, — kiáltotta Duclos — hogy ezek a most bemutatott csontok azonosak az általam eladott állat csontjaival. Mivel ezt az asszony sem tudta bebizonyítani, a bíróság öt marasztalta és arra ítélte, hogy 300 frank kártérítést fizessen Duclosnak, akit megrágalmazott vevői előtt. Duclos diadal-

— Mondjátok meg anyámnak és nagyanyámnak, hogy a hazáért halok meg és nem félek a haláltól.

Webster az ifju egy hajfűrtjét elvitte Krügernéhez, ki könyezve mondá:

— Leányom büszke lehet, hogy ilyen fia volt!

VII. A búr asszonyok. Az a nagy hazaszeretet, amelyet a búrok a háboru idején tanusítottak, valóban megható. A Krügersdorfi kerület négyszáz harcost tett volna köteles állítani és hatszázhetven jelentkezett; Maraisburg 150 embert szólított fegyverbe és 800 jelentkezett. Az asszonyok sem maradtak a férfiak mögött. Mikor egy csapat határra indult, egy asszony odaállt a parancsnok elé és így szólt:

— Parancsnok, én is megyek a férjemmel.

— Lehetetlen — válaszolta a parancsnok.

— De én akarok és sohasem fogom elhagyni az uramat. Tudok löni és főzni is.

A vonat elindult s magával vitte a bátor asszonyt.

Egy búr fegyvert ment kérni a helyőrségi parancsnokhoz, de mindjárt kettőt kért.

— Minek kettő? — kérdezték tőle.

— Az egyik a feleségemé lesz, jobban tud löni nálammal.

És a búr boldogan vitte haza a két puskát.

A pályaházakban a csapatok indulásakor érzélgős jeleneteket, vagy hosszas bucsuzásokat nem lehetett látni. Megölelték egymást, egy kézszorítás és a vonat vitte magával az apát, férjet, a bátyát, a jegyest talán örökre! Több száz asszony harcolt a búr seregben.

masan távozott és továbbra is macskát árul nyul helyett.

Korszakalkotó magyar találmányról adnak hírt a lapok. A feltaláló egy alig 23 éves fiatal ember Berger Ferenc, aki természetesen csak külföldön — Berlinben — tudta értékesíteni a zseniális találmányát. Az általa feltalált késszülék, amint a szaklapok írják, az emberi leleményesség csodája. Telefonkagyló zsinórja vezet egy kis villamos szerkezetű géphez. A kagyló közvetíti az emberi beszédet, melyet a gépben rejülő villamos erő azonnal felfog és leír. Külön papiros van hozzá és oly gyorsan ír, amily gyorsan beszélnek. A berlini műegyetem egyik kiváló tanára valóságos elragadtatással nyilatkozott a gépről és mikor Bergert bemutatták neki így kiáltott fel: Boldog vagyok, hogy én tekinthetem meg elsőnek az ön csodás találmányát. És ez a zseniális ember hazájában nem tudott boldogulni, mer a mi s z a k é r t ő szabadalmi hivatalunk rem tudta felfogni a találmány horderejét és nem akarta szabadalmazni. Évekig szaladgált, hogy vállalkozót találjon modelle számára, de még az is megesejt rajta, hogy kidobással fenyegették. Ily körülmények között utazott aztán Berlinbe, ahol aztán nem is dobták ki sehonnán sem.

Természetesen Amerikából jön az alábbi hírecske: Néhány év óta fennáll már a n a d r á g o s h ö l g y e k klubja, mely a hölgyek szellemi és testi fejlődését kultiválja. A klub nemrégiben tornaünnepélyt rendezett, a melyen vagy ezer néző is részt vett, többek közt Greer püspök, aki a nadrágos fiatal hölgyeket megáldotta. A klubtagok egyenruhája: kék nadrág, kék tornaing, fekete harisnya és kackiás kis sapka. A klub tagjai 4—20 éves lányok lehetnek. A 20 éven felülieket már kirekesztik, mert akkorára a nők szellemi és testi fejlődése már befejeződött.

Színház.

Szerdán november 2-án Tóth Ede népsziműve »A falu rossza« került színre Székely Gyula a kolozsvári Nemzeti Színház tagja vendégjátékával. Egészen telt ház előtt; a közönség nagy érdeklődése mellett folyt le az előadás.

Székely Gyula (Göndör Sándor) játékától igen sokat várt a közönség s talán ez volt az oka, hogy némileg csalódnia kellett. Aránylag kifogástalanul játszotta meg szerepét és éreces, kellemes hangját igen jól tudja használni, azonban az egész játékán átvonuló kedvetlenség nem a legjobb benyomást tette a közönségre, de azért végig zajos tetszésnyilvánítás kísérte játékát. Az első felvonásban a közönség díszes koszoru átadásával adott meleg rokonszenvének kifejezést. Sz. Hervai Erzs (Boriska) igen jól megfelelt szerepének, bár egyes helyeken, nem volt eléggé népies. Batosi (Feledi) is beleesett néha ebbe a hibába, különben igen jó volt. Gulyás igen sok eredetiséggel s nagyon jól személyesítette Gonosz Pistát. P. Szepesy Szidi (Finum Rózi) igen jó volt a kikapós menyecske szerepében. Énekszámait zajosan megtapsolták és megújrázták. Jók voltak: Radnai Zsuzska (Tercsi), Nagy Sándor (Lajos), Szabolcsiné (Gonoszné), stb. Szőregh és Inke a két cigány szerepében pompás ötletével óriási derűtséget idézett elő.

C s ü t ő r t ö k ö n 3-án Székely Gyula 2-ik vendégfelléptével Martos és Huszka operetteje »Aranyvirág« került színre.

Székely ezen az estén is igen jó alakítást mutatott s pompás hangjával teljesen uralkodott a Beppo szerepén. Azonban most is, mint a 2-iki előadáson kedvelten játéka feltűnést keltett.

A multkor az »Aranyvirág« első előadása alkalmából kifejtettük, hogy nem való Cserei Irmának az Aranyvirág szerepe, ép azért fölöslegesnek tartjuk újra részletesen beszélni róla. Gulyás (Potyovie), Jászai Mariska (Stone Ellen), Szőregh (Gauld Harri) egy kis tulzással, igen jók voltak. Inke, Bende, Szabolcsiné, Csáki stb. kisebb szerepeiknek jól megfeleleltek.

P é n t e k e n 4-én Székely Gyula 3-ik vendégjátékául Csepreghy F. népsziműve »A csikós« került előadásra.

Székely Gyula az Andris szerepében a lehető legjobb alakítást nyújtotta. Ezuttal nem volt játékán észrevehető az ezelőtt két alakítását jellemző lanyhaság és ez a legnagyobb mértékben előnyére vált. Énekszámait nagyon jól és sok érzéssel énekelte. Lévai Margit (Rózi) igen jó volt és csinosan énekelte. Batosi (Márton) és

Te pedig a két rész közül azt választod, amelyik neked tetszik.

Természetes, hogy az egyik boer a lehető legpontosabban osztotta el egyenlő részekre a földet.

*

V. A búr tábornok tréfája. A búr háboru idején egy angol tiszt a következő jóizü esetet írta meg egyik londoni laphoz intézett levelében:

Lindley mellett a búrok elfogták egyik mozgó őrcsapatunk néhány emberét. Amint a foglyokat Dewett elé vezették, a tábornok tudomásukra adta, hogy szabadon bocsátja őket, ha Rundle generálisnak átadják a hozzá intézett levelet. Dewett ugyanis nem igen szerette a foglyokat magával cipelni, mert háborgatták csapatainak mozdulatait. A fogoly angolok becsület-szavukra megígérték, hogy megfelelnek a megbízatásnak. Avval fölnyergelték lovaikat és továbbmentek. Mikor Rundle tábornok hadiszállására értek, átadták neki a búr generális levelét, amely így szólt:

»Rundle tábornok urnak! Igen tisztelt uram! Kerem, veresse vasra a levél átadóit, mert nagyon szívesen bagyták magukat elfogatni. Dewett.«

*

VI. Krüger unokája. A búr-háboru idején történt Webster-Davis, az Egyesült-Államok külügyi titkára pretoriai látogatásáról visszatérve New-Yorkba, a következőket beszélte: Azon a vonaton, melyen Ladysmithből Transvaal fővárosába utaztam, egy tizenöt esztendő, halálosan sebesült katonát láttam. Krüger unokája volt. Még mielőtt a vonat Pretoriába ért volna, meghalt. Utolsó pillanatában megtört hangon így szólt:

Nagy Sándor (Bence) szerepében jól megfelelt, valamint Gulyás (Szárnyai) is kis epizód szerepében. Bende (Kis) és B. Polgár Fáni (Karvasiné) nagyon jó volt, Csáki (Asztolf) elég jó. A három részeg asszony jelenete a legnagyobb mértékben tulhajtott és nagyon izléstelen volt. Ha Szabolesiné azon a véleményen lenne, hogy egy kakast elevenen megkopasztani komikus dolog, felvilágosíthatjuk, hogy az nemcsak, hogy nem nevetető, hanem meglehetősen tragikus színben tünteti fel az illető hölgy szépérzékét. Ismételjük, hogy ez a jelenet — igen szelid szavakkal élve — nagyon izléstelen volt.

S z o m b a t o n 5-én a »Hajduk hadnagya« című operette került színre és ma vasárnap »A cigány« című népszínművet adják.

Iparügyek.

-- **Vasuti talpfák.** A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének 1905. évi január havától ugyanazon évi április hó végéig szállítandó 3000 db 1.50 m. hosszú lehetőleg száraz III. rangú tölgytalpa szükségletét f. évi nov. 10-én d. e. 10 óráig beadandó ajánlatok alapján versenytárgyaláson biztosítja.

Faeladás. A kolozsvári m. kir. erdőigazgatóságnál f. évi nov. hó 21-én d. e. 10 órakor írásbeli versenytárgyalás fog tartatni a sárkányi m. kir. erdőgondnokság bárcavölgyi 1905—1909. évi 3419 holdas rendes és 2981 holdas tisztázó vágásaiban tövön álló fenyő- és bükkfának terület szerinti tövön való eladásáért.

Kavicszállítás. A marosvásárhelyi m. kir. államépítészeti hivatal területén levő állami közutakon az 1905—1910. években eszközendő kavicszállítás biztosítása céljából f. évi november hó 4-én a kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumban és a nevezett államépítészeti hivatal helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján nyilvános versenytárgyalás volt, — mire nézve az ajánlatok a tárgyalásra kitűzött nap d. e. 10 órájáig adatait be a fönt megnevezett helyekre. Ugy szintén a m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége 1905. évi mintegy 3200 köbméter rostált kavics szükségletét 1904. évi november hó 12-én délig beadandó ajánlatok figyelembe vételével biztosítja.

Köszállitás A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége az 1905. évre kedvező egy-ségáruk elérése esetén további két évre vagyis az 1906. és 1907. évekre is szükséges terméskő és faragott köszállítást f. évi november 17-én déli 12 óráig beadandó ajánlatok figyelembe vételével árlejtésen biztosítja.

Enyvszükséglet. A m. kir. dohányjövedék központi igazgatósága 1905—1907. évi szükségletét f. évi november 14-én déli 12 óráig beadandó ajánlatok alapján árlejtésen biztosítja.

Dohánygyári épületek A m. kir. dohányjövedék központi igazgatósága a sepsiszentgyörgyi m. kir. dohánygyárnál létesítendő gépház és műhely, gazdasági épület, sertés- és baromfióll összes munkáit segédhivatalában (Budapest II. Iskola-utca 13) f. évi nov. 15 éig beadandó ajánlatok alapján árlejtésen adja ki.

Faszükséglet A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége a vonalain 1905 évben szükséges pályafenntartási és építési faragott fák, deszkák, pallók szállításának biztosítása iránt f. évi november 16 án déli 12 órakor záródó határidővel pályázatot hirdetett.

Nyomdai szükségletek. A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége különleges könyvnyomdai szükségletének 1905. január hó 1-től számítandó folytatódólagos háromévi időtartamra kiterjedőleg leendő szállítását f. évi november hó 18-ig beadandó ajánlatok figyelembevételével árlejtésen biztosítja.

Törvényszéki palota felszerelése Csikszeredán. Előirányzat 13 674 K. Ajánlat az asztalos-, üveges-, kárpitos- stb. munkákra csoportonként vagy együttesen nov. 22. d. 9-ig 5% bpénz adóhivatali letétnyugtájával a csikszeredai kir. törvényszékhez, hol a közlelbi adatok is megtudhatók.

Magyar átirat a berlini konzulátustól. A »Debreczeni Független Ujság« azt írja, hogy a berlini magyar-osztrák főkonzul átiratban kereste meg a debreceni központi főszofigabiróságot, hogy az odavaló illetőségű Krémer Dezső berlini egyetemi hallgató ott a konzulátusnál állhasson sorozásra. Az átirat hibátlan magyarsággal an írva.

Különfélék.

— **Személyi hir.** Nagy Gábor kolozsvári m. kir. posta- és táviradaigazgatósági titkár három napon át szigorú vizsgálatot ejtett meg a helybeli posta- és táviradahivatalnál. Ennek alapján a tapasztalt rend- és pontosságért elismerését fejezte ki a tisztviselői kar előtt. Együttal kilátásba helyezte egy új postaszolgai állás rendszerezését, amire itt ugyancsak nagy szükség is van, hogy a fölszaporodott teendők ellátásában főnádás ne lehessen.

Kinevezések. A király Nagy Rudolf helybeli cs. és kir. századost őrnagynak, P o k o r n y Ödön hadnagyot pedig főhadnagynak nevezte ki.

— **A jótékony nőegylet választmánya** folyó hó 6-án, azaz ma vasárnap, d. u. 2 órakor a vármegyeház kistermében ülést tart. Tárgy: A tea-estély rendezése.

— **Nevezetes évforduló.** L á n y i Imre helybeli m. kir. posta- és táviradafőnök e napokban töltötte be főnökségének 20 éves fordulóját, amely egyszermint postai viszonyaink előhaladásának is hátkövét képezi. Husz évvel ezelőtt V i r á g József postamester a l e á n y á v a l és L u t z e s d o r f e r levélhordóval bonyolították le Székelyudvarhely város postaforgalmát. Ma pedig L á n y i Imre postafőnök előzékeny, pontos és kiváló szakértelmű vezetése alatt 21 emberből álló személyzet is alig képes erre. Postai intézményünk ezen hatalmas fejlődése L á n y i főnökségének ideje alatt ment végbe s abban neki is igen sok része van. Lehetetlen tehát, hogy elismeréssel párosult tisztelettel ne adozzunk az érdemes hivatalfőnök kitartó szorgalma és közbecsülést érdemlő lelkiismeretes munkásságának eme szép multja alkalmából. Sok ilyen szerény és ügybuzgó embert kívánunk a magyar hazának, aki kötelesség-teljesítésén kívül valódi atyja a tájékozatlan közönségnek s akit méltán tisztel és szeret minden egyes ember, kinek ügyes-bajos dolga volt és van a székelyudvarhelyi postán. Ez pedig bármely köztisztviselőnek legszebb és legmaradandóbb kitüntetése lehet azon kívül, melyet felsőbb hatósága is bizonyára előjegyzésbe vett. L á n y i főnök tisztviselőtársaisal szerényen félrevonulva, egy pár tekintélyes polgár körében ülte meg a nevezetes évfordulót, melyet Dr M a c s k á s s y Ignác főtitkár, G y e r t y á n f f y Gábor, S z a b ó postatiszt és mások méltattak a fehér asztalnál Papp Z. József vendéglőjében. Az elhangzott jókívánságokhoz mi is csatoljuk a magunkét.

— **Képviselőválasztás.** A gyergyószentmiklósi kerületben tegnap lefolyt választáson S ü m e g i Vilmost, a »Magyarország« kiadóhivatalának főnökét 233 szótöbbséggel országgyűlési képviselőnek választották.

A ref. kollegium október 31-én a reformáció emlékére ünnepélyt rendezett. Az ünnepély az intézet nagytermében volt, melyet ez alkalommal a közönség és az ifjuság egészen megtöltött. Megjelent az egész tanárkar Dr B o d o l l a Gábor koll. gondnok vezetésével, az ünnepélynek, mely közénekkel és a C s u t a k István h. vallás-tanár hatásos imájával kezdődött, középpontja a Szabó Árpád tanár szépen sikerült emlékbeszéde volt. Az emlékbeszéd, mely a reformáció jelentőségét fejtegette, nem annyira vallási, mint inkább társadalmi politikai s általában művelődési szempontból — nagy hatással volt az ifjuságra, mert rámutatva a reformáció által életre keltett egyenlőség, szabadság és testvériség eszméinek fejlődésére és áldásos hatására, e szabadság megbecsülésére s mindenek felett a szeretet érzelmének ápolására hívja fel az ifjuságot. Az ünnepélyt szavalat és közének zárták be.

— **Szücsiparunk fejlődött** voltára mutat azon öröndetes tény, hogy a Marosvásárhelyen megtartott székely segéd- és tanonciparkiallítás az első díjat városunkból L ő r i n e z i Árpád két kis parasztbundával és egy sapkával nyerte el. A kiváló tehetségű szücsesegéd K i s f a l u d y Károly helybeli szücsmesternél van alkalmazva, aki maga is derék iparos.

— **Új szer a bacillus ellen** Annyi mindenféle új szerumot és gyógyszerert találtak fel az utóbbi években, amelyek sajnos, a gyakorlatban nem igen váltak be, hogy mindig bizonyos tartózkodással kell fogadnunk, ha ezen a téren megint valamely új korszakalkotó találmányról van szó. Berlinből jelentik, hogy Kűster Konrad titkos egészségügyi tanácsos, a Klinische Wochenschrift legutóbbi számában cikket közöl az általa föltalált, loretin nevű méregmentes orvosságról, amely

fertőtlenítő hatásával az emberi testbe behatolt bacillusokat megöli, s melylyel Grise Richárd orvos saját magán tett kísérleteket. Ugyanezzel a szerel tüdőbajosokon is tettek kísérleteket és pedig jó hatással. Kűster és még két más orvos elhatározta, hogy még további kísérleteket is fognak tenni. Kűster azt mondja cikkében, hogy bűnnek tartotta volna, ha szerét meg nem ismerteti. Azt írja végül, hogy a loretint más betegségeknel is, amelyeket bacillusok okoznak, sikeresen lehet alkalmazni.

— **Letartóztatott színész.** A budapesti rendőrség megkeresésére Pogrányi Juci s. színésznőt városunkban a rendőrség letartóztatta és átkísérte a kir. ügyészséghez, honnan Bpestre szállítják.

— **Nyilvános köszönet.** Mindazoknak, kik szeretett feleségem elhunytá alkalmával őszinte részvétükkel fájdalommat enyhíteni igyekeztek, e helyen mondok köszönetet. Különösen a helybeli Székely Dalegylet, valamint az önkéntes tűzoltótestület parancsnoksága és legénysége fogadják mély hálámat, hogy testületileg résztvettek elhunyt nőm temetésén. Székelyudvarhelyt, 1904. nov. 4. J a k a b o s Miklós, férfiniszabómester.

— **A Zoltán-féle csukamárolaj.** tápereje igen nagy s mivel egy tápszer sem emészthető oly könnyen, mint ez, s kellemetlen szaga, ize nincsen, azért ez fölébe helyezendő minden másnak. Üvegje 2 korona Zoltán Béla gyógyszerésznél, Budapesten s a helybeli gyógyszerárakban.

— **Öngyilkos levélhordó.** Segesvárról írják lapunknak: Luksch Ferenc levélhordó, attól való félelmében, hogy a reábizott hivatalos pénzzel nem tud elszámolni, az állami elemi iskola egy félreeső helyen felakasztotta magát. A levélhordó a feleknek utalványokat is fizetett ki lakásukon. Minden nap annyi hivatalos pénzzel látták el, a mennyit a kézbesítendő utalványok összes értéke kitett. A vizsgálat kiderítette, hogy egyes utalványokat ő maga irt alá s a pénzt magának tartotta meg. A mikor a sikkasztást már nem tudta palástolni, kétségbeesésében öngyilkos lett. Lakásán közel háromezer korona készpénzt találtak. Az államkára nem nagy és megtérül az öngyilkos biztosítékából. Luksch özvegyet és hat kiskorú árvaát hagyott hátra.

— **Érdekes fogadás.** Budapestről értesülünk; az osztálysorsjáték főelárusítóinak nagyszabású reklamáozása folytán a közönség körében heves vita támadt, hogy a most következő sorsjátékban melyik főelárusítóknak jutnak majd a nagyobb nyeremények. — Egy előkelő klubban H. gróf és az ismert Sz. sportman fogadott is 100,000 koronában erre vonatkozólag. Mint tudósítónk írja az általános vélemény szerint a Kiss Károly és Társa bankháza fogja a legtöbbet nyerni, minélfogva ezen főelárusító sorsjegyei óriási kereslet tárgyát képezik.

— **A marhasó szállítási díjkezdvevénye** ujabban a takarmányok izletesítése végett locsolásra használandó marhasóra is ki lett tejesztve, valamint a kedvezmény azon korlátozása, hogy a hártól csak ötven kilométer távolságig szállítható kedvezménynyel, beszünttetett. Az igazolási eljárás ugyanaz, mint volt előbb, vagyis az igazolványokat az illetékes gazdasági egylet állítja ki.

Irodalom.

„**Petőfi Regék**“. Petőfi Sándor eltűnt a segesvári csatában 1849. július 31-én. Halálát senki sem látta, temetésén sem volt magyar ember. Az eltűnés titokzatossága gyönyörű alakban támasztja fel Petőfit a népmesékben, melyeket Péterfy Tamás fiatal írónk gyűjtött össze. Most öt év után második kiadás jelent meg a Petőfi Regékből. A könyv csinosan kötve, színes képekkel díszítve 60 f.-ért megrendelhető az írónál. (Budapest, IX., Köztelek) Az összeg levéljegyben is beküldhető.

A Székelyegyesületi képes naptár és Évkönyv megjelent az 1905-ik évre Benedek Elek szerkesztésében, rendkívül gazdag és érdekes tartalommal. A lefolyt év nevezetesebb eseményei, számos jeles férfi életrajza, elbeszélések, költemények és hasznos gazdasági olvasmányok teszik e népszerű naptár tartalmát. Irtak pedig elbeszéléseket és verseket: Benedek Elek, Gaál Mózes, Jakab Ödön, Jakab Miklós, Jancsó Benedek, Tarcasfalvi Albert, Eötvös Károly. Megtaláljuk benne az új kormány összes tagjainak arcképét, a japán orosz háború leírását számos képpel, ezenkívül a következő jeles férfiak arcképét és életét: Jókai Mór, Deák Ferenc, Kőrösi Csoma Sándor, Fadrusz János, Krüger apó, Kovács Albert,

Tuzson János, gróf Haller János, gróf Lázár István. A székely gazdáknak és gazdasszonyoknak különösen figyelmébe ajánljuk a gazdasági tanácsokat, végül van a nagy gondal szerkesztett székely név és címkönyv. A naptár ára 60 fillér. Kapható Betegh Pál könyvkereskedésében Székelyudvarhelyt.

Közgazdaság.

Az Udvarhelyvármegyei Gazd. Egyesület elnökségétől.

586—1904. szám.

Meghívás.

Az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület f. hó 8-án kedden d. e. 10 órakor a vármegyeház kistermében választmányi ülést tart, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat.

1. Az őszi közgyűlés idejének és tárgysorozatának megállapítása.

2. Folyó ügyek.

Székelyudvarhely 1904. november hó 1-én
Az elnökség.

Törvénykezés.

Főtárgyalások. A helybeli kir. törvényszék büntető osztályánál közelebről megtartott főtárgyalások alkalmával I. sz. Sándor kolozsvári lakost lopás büntette miatt 3 évi és hat havi fegyházra, valamint hat évi hivatalvesztésre s a perköltségek hordozására; Á. d. Á. János szentegyház-oláhalvi lakost ugyancsak lopás vétségeért 2 havi fegyházra; D. e. m. e. t. e. r. Viktor magyarfeleki lakost gondatlanságból okozott súlyos testisértes vétsége miatt 2 napi fegyházra és 10 K pénzbüntetésre ítélte a bíróság. Az ítéletek jogerősek.

Apró hirdetések.

E. rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

Kerékpár jó karban 60 koronáért eladó. Cím e lap kiadóhivatalában.

Bérbeadó három szoba, egy konyha, két pince, disznó-ól, fa-szín, külön udvar és kert. Értekezni: Bethlen-utca 85. szám.

Házvezetőnőt keres egy szolid életű, középkorú, előkelő iparos. Lehet 25—30 éves gyermektelen özvegy, vagy leány, aki némi hozományjal is bír. Kölcsönös megelégedés esetén, házasság nincs kizárva. Fényképpel ellátott ajánlatokat „Hűségese” jellegével a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalába kérek.

Korcsmahelyiségét italméresi joggal együtt **Gagy község**, mint tulajdonos, **folyó évi november hó 13-án** a község házában nyilvános árverés útján **1905. január 1-től kezdődőleg több évre** haszonbérbe adja. Kikiáltási ár 380 K. **Gagy, 1904. október 30.** Az előjáróság.

Sz. 6260—1994. tkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A székelyudvarhelyi királyi törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy özvegy Kovács Mórné gyám által képviselt Kovács László Ilona, Margit, Perzsi és Emma kiskorú végrehajthatóknak Benedek Ferencz végrehajtást szenvedő ellen 64 K 40 f. lökekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében végrehajtást szenvedőnek és a társtulajdonos Benedek Mózesné Sebestyén Rózánál, Benedek Áron kiskorú, Benedek Róza és Margitnak a lengyelfalvi I. rész 75. számú telekkönyvben foglalt ingatlanaira a C 11 alatt özv. Benedek Mózesné javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jog fentartásával és pedig a 159, 160. hrsz. ingatlanra 328 K, a 336. hrsz. ingatlanra 4 K, a 481. hrsz. ingatlanra 25 K, az 551. hrsz. ingatlanra 4 K, a 552. hrsz. ingatlanra 4 K, az 572. hrsz. ingatlanra 1 K, a 664. hrsz. ingatlanra 6 K, a 842, 843/1. hrsz. ingatlanra 7 K, a 860. hrsz. ingatlanra 4 K, a 864. hrsz. ingatlanra 4 K, a 911, 912. hrsz. ingatlanra 2 K, az 1557 1557a, 1558—1862 hrsz. ingatlanra 7 K, az 1702/1, 1703/1. hrsz. ingatlanra 6 K, a 2280. hrsz. ingatlanra 4 K, a 2286/2 hrsz. ingatlanra 9 K, a 2311, 2312. hrsz. ingatlanra 54 K, a 2412. hrsz. ingatlanra 6 K, a 259, 1591/1. hrsz. ingatlanra 7 K, a 2696. hrsz. ingatlanra 1 K, a 3354, 3355. hrsz. ingatlanra 6 K a 3545, 3546. hrsz. ingatlanra 8 K, a 3907. hrsz. ingatlanra 2 K, a 3927. hrsz. ingatlanra 3 K, a 3978. hrsz. ingatlanra 4 K, a 4174. hrsz. ingat-

lanra 5 K, a 4649, 4652/2, 4653/1. hrsz. ingatlanra 12 K, az 5116. hrsz. ingatlanra 4 K végrehajtást szenvedőnek és a társtulajdonos kiskorú Benedek Kálmán. Áron és Verának az I. rész 77. sz. telekkönyvben a 163. hrsz. ingatlanára 23 K, a 170a. hrsz. ingatlanára 20 K, a 337/2, 338. hrsz. ingatlanára 4 K, a 922a. hrsz. ingatlanára 1 K, a 938/2. hrsz. ingatlanára 2 K, az 1476. hrsz. ingatlanára 8 K, a 2286/5, 2287. hrsz. ingatlanára 24 K, a 2626. hrsz. ingatlanára 3 K, a 2677. hrsz. ingatlanára 4 K, a 2695. hrsz. ingatlanra 2 K, a 351. hrsz. ingatlanára 4 K, a 3294/1 hrsz. ingatlanára 3 K, a 3333/1. hrsz. ingatlanára 2 K, a 3338/1. hrsz. ingatlanára 3 K, a 3437. hrsz. ingatlanára 9 K, a 3457. hrsz. ingatlanára 13 K, a 3336/2. hrsz. ingatlanára 13 K, a 3859, 3860. hrsz. ingatlanára 10 K, a 3871, 3872/1 hrsz. ingatlanára 38 K, a 3976. hrsz. ingatlanára 7 K, a 4001. hrsz. ingatlanára 11 K, a 46.3/2 4644, 4646. hrsz. ingatlanára 17 K, a 4896. hrsz. ingatlanra 10 K, az 5113. hrsz. ingatlanára 6 K végrehajtást szenvedőnek és a társtulajdonos ifj. Biró Mihályné Simó Zsuzsánna, Benedek Áron, Kálmán és Vera kiskorúak az I. R. 100. számú telekkönyvben foglalt ingatlanaira a A alatt Simó Rózsi szül. Sebestyén haszonélvezeti jogának fentartásával és pedig a 217. hrsz. ingatlanra 320 K, a 305, 306. hrsz. ingatlanára 6 K, a 308/2, 309/1. hrsz. ingatlanára 11 K, a 421, 422. hrsz. ingatlanára 6 K, a 463. hrsz. ingatlanára 3 K, az 564. hrsz. ingatlanára 3 K, az 590. hrsz. ingatlanára 4 K, az 595. hrsz. ingatlanára 5 K, a 642—645. hrsz. ingatlanára 6 K, a 705. hrsz. ingatlanára 2 K, a 72v. hrsz. ingatlanára 2 K, a 927. hrsz. ingatlanára 5 K, a 954. hrsz. ingatlanára 6 K, az 1117a. hrsz. ingatlanára 3 K, az 1137. hrsz. ingatlanára 11 K, az 1147, 1148. hrsz. ingatlanára 4 K, az 1165. hrsz. ingatlanára 2 K, az 1186. hrsz. ingatlanára 8 K, az 1256 hrsz. ingatlanára 4 K, az 1288. hrsz. ingatlanára 2 K, az 1298. hrsz. ingatlanára 1 K, az 1313. hrsz. ingatlanára 3 K, az 1530. 1531. hrsz. ingatlanára 2 K, az 1787. hrsz. ingatlanára 4 K, az 1806. hrsz. ingatlanára 3 K, az 1845. hrsz. ingatlanára 4 K, a 2014, 2015. hrsz. ingatlanára 2 K, a 2066. hrsz. ingatlanára 2 K, a 2276. hrsz. ingatlanára 4 K, a 2833, 2834. hrsz. ingatlanára 1 K, a 2862/1. hrsz. ingatlanára 2 K, a 2907/2. hrsz. ingatlanára 1 K, a 3128/1. hrsz. ingatlanára 2 K, a 3154/1. hrsz. ingatlanára 1 K, a 3236. hrsz. ingatlanára 1 K, a 3753 hrsz. ingatlanára 3 K, a 3771. hrsz. ingatlanra 2 K, a 3819. hrsz. ingatlanra 3 K, a 3868. hrsz. ingatlanra 5 K, a 3948. hrsz. ingatlanára 6 K, a 3987. hrsz. ingatlanára 6 K, a 4091. hrsz. ingatlanára 12 K, a 4371. hrsz. ingatlanára 6 K, a 4310, 4311, 4312. hrsz. ingatlanára 6 K, a 4542 hrsz. ingatlanára 10 K, a 4557. hrsz. ingatlanára 9 K, a 4587/2. hrsz. ingatlanára 7 K, a 4708. hrsz. ingatlanára 7 K, a 4783, 4784. hrsz. ingatlanára 8 K kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi november hó 18-ik napjának délelőtt 9 órakor Lengyelfalva község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adatni. Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Miről dr. Kovácsy Albert ügyvéd értesítettik. A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság. Székelyudvarhelyt, 1904. szeptember hó 20. DR. VOITH, kir. tszéki egyesbíró.

Sz. 4424—904. tkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A székelykeresztúri kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az „Albina” végrehajthatóknak Bartalis Lajos végrehajtást szenvedő elleni 102 K 24 f. lökekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék, székelykeresztúri kir. járásbíró területén lévő, a kadácsi 3. sz. tkvben foglalt 76. hr. ingatlanra 36 K, 177, 177. hr. ingatlanra 332 K, 284. hr. ingatlanra 21 K, 333, 337. hr. ingatlanra 24 K, 376, 378. hr. ing. 80 K 466. hr. ingatlanra 32 K, 486 hr. ingatlanra 37 K. 487, 488. hrsz. ingatlanra 16 K, 549. hr. ingatlanra 16 K, 638. hr. ingatlanra 18 K, 728, 729. hr. ingatlanra 12 K, 795. 796. hr. ingatlanra 8 K, 1321. hr. ingatlanra 9 K, 1479. hr. ingatlanra 16 K. 1593. hr. ingatlanra 4 K. 1690 hr. ingatlanra 4 K, 1719. hr. ingatlanra 4 K, 1757, 1758. hr. ingatlanra 14 K, 1776. hr. ingatlanra 6 K, 1795, 1809. hr. ingatlanra 21 K 1825. hr. ingatlanra 37 K, 1987. hr. ingatlanra 13 K, 2087. hr. ingatlanra 15 K, 2097. hr. ingatlanra 20 K, 2291. hr. ingatlanra 28 K, 2333. hr. ingatlanra 5 K, 2438, 2439. hr. ingatlanra 30 K, 2448. hr. ingatlanra 98 K, 2728. hr. ingatlanra 33 K, 2761. hr. ingatlanra 12 K, 2771. hr. ingatlanra 7 K, 551/1. hr. ingatlanra 23 K, 1826/2. hr. ingatlanra 18 K, 1826/1. hr. ingatlanra 18 K ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi november hó 23-ik napján d. e. 9 órakor Kadács község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elsdadni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881 LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-c. 178. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. Székelykeresztúr, 1904. évi szept. 3.

VERESS,
kir. aljárásbíró.

Minden gazdálkodónak legfontosabb tudni állatainak takarmány árát, hanem annak tápértékét is, mert megdönthetetlen tény, hogy a takarmány tulajdonképeni értékét csak a benne foglalt emészthető tápanyagok mennyisége határozza meg. — A „Selypi Cukorgyár Részvénytársaság”

Melassit-erőtakarmány gyűjtőnév alatt cukorszörpét igen nagy tápértékű erőtakarmány előállítására használja fel és hozza forgalomba. — Ezen előkelő cégtől Udvarhelyvármegyei gazdasági egyesületének szükségletét mindenkor pontosan kielégíteni hivatott nagy raktárt voltam szerencsén megnyerni s így mostantól kezdve nálam kaphatók: „KINCSEM-MELASSIT” mint takarmánykeverék kiválóan alkalmas hizomárra, hízó ürüt és sertés hizlalására; lehetővé teszi az állatok olcsó felhizlalását és nagyban elősegíti a folytatólagos súlyemelkedést. Igás-lovaknál azonban kizárólag Kincsem erőtakarmány, mint teljes takarmány alkalmazandó, mert a zabot teljesen pótolja és nagy cukortartalma révén éltető és frissítő hatást gyakorol, fokozza az állat munkakékvét és kitartását, megóvja kólika és más betegségektől és szép fényes, tetszetős külöt kölcsönöz az állatnak.

„LACTA-MELASSIT” főleg tejelő állatok takarmányozására alkalmas, fokozza a tejelőképeséget és javítja a tej minőségét.

„VICTORIA-MELASSIT” (fentartó takarmány), pihenő, hosszabb ideig munkára nem fogott igás állatoknál (lovaknál) ezen takarmány mint teljes abraktakarmány alkalmazandó. növekedésmaránál alkalmazva előnyös hatása van a csontképződésre, a test fejlődésére és általa az állatok fényes szőrzetet nyernek.

A „Viktoria-Melassit” mérsékelt ára következtében a képzelhető legjobb erőtakarmány.

Eredeti árakban szives készséggel szolgál:
Sámson Lajos kereskedő, a m. kir. sönagyáruda bérlelője
SZÉKELYUDVARHELYT.

Előzetes költség nélkül

4%-OS

törlesztéses kölcsönöket

nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan 1/4 értékeig I. és II. helyre 15-65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt!

papoknak, katonatiszteknek, állami és magánvállalatnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül

1—15 évig terjedő időre gyorsan diszcreten.

Bank és magánadósságok konvertálása.

Készítünk tervezeteket különféle újonnan alapítandó vállalatokról, valamint financozzuk is ezeket. — Elvállalunk technikai és geológiai véleményezéseket hites szakértők által: foglalkozunk fennálló vállalatok részvénytársasággá való átalakításával.

Meller Lajos és társa Budapest, VI. Teréz-körut 32. (Törvényszékileg bejegyzett cég.)
(Válasz bélyeg.)

Tessek elolvasni! Elolvasatlanul le nem tenni s tovább ajánlani!

Székelyudvarhelyt a Fő-piactéren kiadók az alábbiak:

Iroda, vagy raktárnak való szoba; pincék, gabona-elárúsió hely hámbárokkal; nyílt bazárnak átalakítható hely; fényképésznek, terve szerint átalakítandó helyiségek!

1. **Két udvari lakás**, — kívánság szerint újból átalakítandó — mely áll 2—2 szoba, konyha, kamara, pince és egyéb hozzátartozandókkal — a földszinten.

2. **Egy szép nagy világos szoba** konyhával — földszint az udvaron.

3. **Egy udvari szoba** magános lakónak, iroda helyiségnek, raktárnak, vagy szabónak műhelyül **azonnal kiadó**. — A 2. és 3. pont alattiak a zonnal el is foglalhatóak, míg a többiek — megfelelő átalakítás után — Szent-Mihály napkor: **szept. 29-én**. A ház a város legforgalmasabb helyén van s azért a lakások különösen alkalmasok azoknak, kiknek érdekük, hogy a főpiacon legyenek s a kapu elé kirakatokat tehesse. Ezen helyiségek csakis csendes foglalkozásu, gyermektelen családoknak, vagy magánosoknak adatnak ki!

4. **Raktárnak** — gabonának vagy bárminek — 3 nagy száraz, szellős pince-helyiség azonnal kiadó és átadható!

5. **Gabona kimérő és elárúsió hely** (kimérő hámbárokkal), kicsinyben való elárúsióhoz kiválóan alkalmas és nagyforgalmu hely.

6. **Nyílt bazárnak** — megegyezés szerint átalakítható — kapualj!

7. **Önálló lakás** külön udvarral és kerttel, konyha kerteszetnek különösen alkalmas, kütűnő és bővizű kút. Vidékről beköltözni akaró gazdálkodónak nagy udvarral. Fakereskedőnek, aki a hetipiacon vásárol be deszkát, fát és a helybeli iparosok stb.-nek elárúsiója, kiválóan alkalmas, mert szemben van a fapiacal, a jó karba helyezett Gábor-utcában. Egy nagy és két kisebb szoba, kamara, egy igen nagy, valamelyes műhelynek alkalmas nagy világos, szellős pincelakással; egy kisebb pince és egy földi pincével, istálló, szekérszín, nyitott és zárt sütő, sertés és csukol stb.-ivel felszerelve **azonnal vagy Szent-Mihály naptól 3, vagy 6 óvre kiadó** s azonnal elfoglalhatók.

Értekezhetni írásban vagy szóval a tulajdonosnál:
nagyoslymosi

Koncz Ármin gyógyszerészszel
az irodájában Székelyudvarhelyt.

Legolesőbb, legjobb divatlap

a „Budapesti Bazár”, mely tősgyökeres magyar újságot a „SZÉKELY-UDVARHELY” előlzetű — különös kedvezmény gyanánt — **negyedévre 1 K 50 fillér helyett 1 K 30 fillérért** rendelhetik meg a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában. A „Budapesti Bazár” irányja mindenkor összpontosul e három szóban:

Izlés! — Takarékoság! — Munka!

Fűszer-, porcellán- és üvegkereskedés!

Csodálatos olcsó a Borhegyi borviz!

— Üvegenként csak 6 fillér. —

Ezen természetes ásványvizet kütűnő eredménnyel használják: hurutos bántalmakban, idült hörghurutban, a gümőkór lerakódásának első stádiumában, a gyomor rendellenes működésében, a májműködés és epekészítés rendelleniségeiben, az epekövek eltakarítását szembe-tűnően könnyíti, a bélhurut minden ne-mében, a nyálkás aranyrben, haszervi dugulásokban, huygkó képződéseiben, mézes huygárban, görvély- és mirigyda-gokban, angolkóros csontlágylás- és sorvadásokban. — A legkütűnőbb üdöt ital, borral vegyítve páratlan! — Heten-kint háromszor friss töltés! — Raktári SZENTPÉTERY GERGELYNÉL,
Székelyudvarhelyt

Kérem a cégre ügyelni!

Értesítés.

A n. é. közönség tudomására hozom, hogy **férfi- és női divatáru üzletemet** az új helyiségekben már teljesen berendeztem.

Miután főtörekvésem a jövőben is legjutányosabb árak mellett az igen tisztelt vevőközönséget kiszolgáltatni, becses figyelmébe ajánlom az

Őszi- és téli idényre

nagy választékban újonnan beszerzett áruraktáromat, mely kiterjed úgy férfi- mint női ruhaszövetek, flanel és mosó velcek, jó meleg olcsó ruhák, női- és kész fehéreneműek, kütűnő minőségben; kész női blousok, **férfi- és fiu kész ruhák** és kalapokban dusan felszerelve!

Női- és férfi-szabó kellékek óriási választékban, honi vásznak, paplanok, szőnyegek, asztal- és ágygarnitúrák és nagy kendőkben, továbbá ezer, meg ezerféle szakmába vágó cikkekben nagy választékom van, miáltal azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legmesszebb menő igényeket is kielégíthetem.

Kérem szükséglete esetén nagy- és dus raktárom szives áttekintésére, hogy egyszersmind **előnyös és olcsó árainról** is meggyőződést szereztvén, legelőnyösebben beszerezhesse a ruházati és divat cikkeket ez idényre is.

A n. é. közönség szives támogatását kérve, maradok szolgálatára kész tisztelettel

Szenkovits János utóda,
férfi-, női divat- és kézműáru üzlete
— Székelyudvarhelyt, főtér. —

Olesón eladó elutazás miatt — Mikszáth Kálmán összes munkái, 18 kötet és Tóth Béla: Magyar anekdota kincs, 6 kötet. Cim e lap kiadóhivatalában.

ÉLIX GYÓGYFÜRDŐ NAGYVÁRAD MELLETT. TÉLI ÉS NYÁRI GYÓGYHELY.

Európa leggazdagabb természetes hévíz forrása 49 százalék, 17 millió napi mennyiség **reuma osz és köszvény ivó és fürdő gyógymód**

Téli idény ez évben bevezetve

165 kényelmes lakószoba ez évben újonnan berendezve. 70 holdas park és erdő. Évi forgalma 7000 állandó fürdővendégnél több. — Nyáron 16, télen 4 vonat-közlekedés naponta. — Állandó fürdőorvos, vasut állomás posta, távirtda és telefon a fürdő telepen.

Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve.

Penzió: okt. 1-től május 1-ig, fürdés és teljes ellátás hetenként 18 frttól feljebb.

— Kérje mindenütt a magyar gyártmányu Müller-féle (minden fajtájú) tentát, tust, pecsétviaszot és aquarell festéket.

!!! Most jelent meg !!!

Szalay Béla

Bánat.

Versek.

Ára csinos borítékba fűzve 1 korona.

Kapható:
Betegh Pál
könyvkereskedésében
Székelyudvarhelyt.

BOR Jó és olcsó asztali csemege és gyógyborok literenkint 28 krtól 1 frt 40 krig **Fernengel Gyula** bor nagykereskedésében kaphatók. 5 literen felüli vételnél külön kedvezményes árak.

Eladó alma. Kézzel szedett, válogatott (I. és II. osztályu) szép

batul-alma
adóel **Ugron Gáspár** földbirtokosnál Bikafalván.

Benedek, Nagy és Konrád Petőfi összes költeményei 1 és 2 koronás diszkóte-szekben, **Magyar és Olcsó Könyvtár** sorozatai; óvodás és iskolai táskák nagy választékban **Betegh Pál** könyvkereskedésében Kossuth-utca 15. sz alatt kaphatók.

Üres ládák

gyümölcs, gabona stb. csomagolása- és eltartásához **olcsó árak** mellett kaphatók **Betegh Pál** könyv- és papirkereskedésében Székelyudvarhelyt.

Cimbalom iskola öntanulásra.

Minden cimbalom kedvelő megtanulhat magányosan tanító nélkül cimbalmozni a Kovács-féle legújabb cimbalomiskolájából. Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajzzal, 50 legújabb magyar nótával. Az iskola ára 10 korona Kapható: **Kovács János** okl. cimbalomtanárnál Budapest, VII. Erzsébet-körut 5. sz.

Szőlőoltványok

amerikai alanyon készült legkiválóbb csemege- és borfajokból, teljesen fajtisz-tán, tökéletesen forrott, dus gyökérzetű példányok, szokványminőségben, mér-sékelt árakon, őszi vagy tavaszi szállításra megrendelhetők a

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél

Medgyesen (N.-Küküllőm.) Tulajdonos: CASPARI FRIGYES.

okleveles szőlész, az erdélyrészi sz. gazd. egyt. szőlészeti és horászati szakelőadója, Barbu A. Stirbey herceg romániai szőlőtelepének igazatója, N.-küküllőm. volt szőlészeti biztosa stb.

Lugasszőlő-oltványok szintén mérsékelt árakon!

Készlet 3 millió. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Oltványaim az fdén szebben fejlődtek mint valaha, mert a száraz időszak alatt 4 vizmü által naponta 2 millió liternél nagyobb vízmennyiséggel lettek öntözve.

A legjobb és legolcsóbb

közvetítő az

apróhirdetés!

Aki gyorsan és előnyösen házat, birtokot, üzletet, árut venni vagy eladni akar, **Aki** bármiféle állást vagy foglalkozást keres, **Aki** lakást, üzletet, birtokot stb. bérbe venni vagy adni kíván, **Aki** társat, pénz kölcsönt stb keres, **Aki** szakácsnőt, o o szobalány-, mindenest. gyermekleányt keres, **Aki** férjhez menni, nőszülni, vagy más ismeretséget, vagy levelezni akar,

biztosan és leggyorsabban eléri célját, ha igénybe veszi a

„Székely-Udvarhely“

Apró hirdetés

rovatát, ahol minden egyszerű nyomás 1 szó csak négy fillér.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régi bizonyított háziszor, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényénél, csúznál és meghűléseknél bedöröcsöléséppen használva. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjelzővel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstr. 5 neu. Mindennapi székelyes.

Mindenütt, minden gyógyszerárban kapható. Otthon, valamint utazás alkalmával nélkülözhetetlen szer a

Thierry gyógyszerész balsama

mindenütt ismeretes, mindenhol elismerték.

Rossz emésztésnél és ennek mellékjelenségeinél a leghathatóbb, mint felfúvóság, gyomorgörcs, étvágytalanság, katarhus, gyulladások, gyengeség, fölfúvódás stb. Göres- és fájdalomcsillapító, köhögést megszüntető, nyálkoldó és tisztító.

Legkisebb postaküld. 12 kis vagy 6 nagy üveg 5 korona költségmentesen, 60 kis vagy 30 nagy üveg 15 korona költségmentesen.

A raktárak kicsinyben 1 kis-üveget 30 fillérért, duplájáért 60 fillérért árusítanak.

Tessék az egyedüli és egyetlen törvényesen védett zöld apácavédjegyre „Ich dien“ ügyelni. Egyedül valódi. — Ezen védjegy utánzása és forgalombahozatala, valamint más törvényesen meg nem engedett, ismételés nem hozható balsamvédjegy törvényesen üldözöttetik.

Thierry A. gyógyszerész Centifoliakenőcse

Schutzengel-Apotheke

ICH DIEN

Schutz-Mark

fájdalomcsillapító, puhító feloldó, húzó, gyógyító stb. — 3. 0 korona franko. A raktárakban kicsinyben 120 koronát tegyünk.

Központi raktár Budapesten Török J. gyógytára, dr Egger Leo gyógytára, Vértes gyógyszerár Lugos. Közvetlen megrendelések így címzendők:

Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Prgrada bei Rohit-Sauerbrunn.

Ha az összeg előre beküldetik, úgy a küldemény egy napal előbb érkeztetik meg, mint utánvétellel és elesnek az utánvételi költségek, azért ajánlatos az összeget azonnal küldeni és a postautalvány szelvényén megtenni a rendelést és pontos címet írni.

des A. THIERRY in PRGRADA

MESKÓ R. I. szalmakalapgyára Hajdunánáson Székelyudvarhely és vidékére megbízható ügynököt elfogad.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

Brázay-féle Sósorszesz!

Ha hamarosan szabadulni akarunk a főfájás kellemetlen érzésétől, dörzsöljük be arcunkat, homlokunkat, valamint fejünket is Brázay-féle sósorszeszszel. Néhány pere múlva már rendkívül üdítő hatást érzünk.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 63,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecsavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Névjegyek, eljegyzési- és esküvőkártyák. Meghívók, valamint mindenféle nyomtatványok a legjutányosabb áron és gyorsan készülnek.

Betegh Pál könyvnyomdájában Sz. Udvarhelyt, Kossuth-utca 15. sz.

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kules“

Jeggyel

legjobb, legkládósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Antracén írótenta

legjobb és állandóan friss minőségben gyári áron a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv- papír- és rajzszerekkereskedésben Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. szám alatt) kapható. Ezen kitértentent a tollból könnyen sötétkéken folyik, csakhamar megfeszül és a tollat nem rontja. Rendes írás és másoláshoz egyformán kiválóan használható! Ismét eladóknak rendkívül kedvezmény.